

REDAȚIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Göbner-
ger, Ekstein Bernat, Imib Le-
opold (VII Erzsebet-kürt).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
luntă. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și strălămate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate edi-
țiile postale din țară și din
aiară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajin
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 207.

Brașov, Joi 20 Septembrie (3 Octombrie).

1907.

Protestul lui Björnson.

Se fac mari și extraordinare pre-
gătiri în tabăra coaliției maghiare pen-
tru războiul ce va începe peste pu-
ține zile în contra „poporului” și a
„popoarelor” de acasă.

Vorba lui Björnson, că pe când
Apponyi și soții țin declamațiuni um-
flate la congresele de pace interna-
ționale în favorul împăciuirii și a li-
bertății popoarelor, pe atunci ei poartă
acasă războiul contra popoarelor con-
locuitoare. Poetul norvegian și-a ridi-
cat glasul de protestare contra ace-
stui nespun abuz, a acestui „humbug”,
cum îl numește, și a făcut printr’asta
în momentul cel mai critic al încor-
dărilor nefericite între cărmuitorii și
cărmiuții din Ungaria, un mare servi-
ciu cauzei celei drepte a păcii. Pare
că destinul cel bun al popoarelor a
dat impuls, viață și tărie vocii poe-
tului, ce a răsunit în întreaga Europă
ba în toată lumea civilizată.

Marele ziar englez „Times” con-
stată că discuțiunea asupra chesti-
unii sulevate de Björnson și-a avut
efectul său covârșitor. „Ar servi
numai unor scopuri salutare”, zice
„Times”, „dacă aceasta afacere ar ad-
monia pe Maghiari și i-ar face să cu-
noască că niziunțele de pace nu pot
armonia nicidecum cu șovinismul
esagerat de rassă și că dispozițiile le-
gei nouă școlare Apponyi vor cauza
neasămănat mai multă amărăciune și
nevoi, decât prețuește o preamărire
a păcii din partea lui Apponyi. Dacă
abstragem dela cercul de vedere strimt
al Maghiarilor, care e așa de strămt
incât în privința aceasta ei par cu
totul orbi, trebuie să recunoaștem, că
energicul protest al lui Björnson re-
lativ la valoarea congreselor de pace
pare ca o reacție salutară. Fie ca
acest protest să aibă de urmare, ca
Apponyi să-și dovedească niziunțele
sale de pace precum și marinimosi-
tatea sa înainte de toate la el acasă”.

Ce se întâmplă însă acasă? Mai
trebuie s’o spunem? În loc ca să se
țină seamă de glasul timpului, a că-
ruia interpret este Björnson, se fac
nouă și desperate pregătiri de război
din partea partidelor ce alcătuiesc ma-
joritatea parlamentară și a guvernului.
Cine va mai putea trage la îndoială
hotărâta dispoziție de război ce dom-
nește acasă, contrastând în modul cel
mai flagrant cu declamațiunile de
pace și bună înțelegere la întrunirile
internaționale? Când înainte de vre-o
12 ani un curent amical cauzei po-
poarelor din Ungaria începuse să se
pronunțe tot mai tare în discuțiunile
congresului de pace interparlamentare,
a sărit contele Apponyi, vestit ca es-
celent orator în mai multe limbi,
pentru a salva la aceste congrese re-
putația de liberalism și de iubire de
pace a maghiarismului. Se părea că
la vre-o două din aceste congrese a
reușit prin elocvența sa să câștige
simpatia majorității congreselor. As-
tăzi s’a isprăvit și cu aceasta isbândă
morală aparentă, ea a devenit mai
mult decât efemeră, și dela un capăt
până la celălalt al lumei civilizate,
toți aprobă principiul curat și drept

de care se conduce poetul norvegian,
în aprecierea valorii lucrării amicilor
păcii.

A treia scrisoare a lui, ce o pu-
blicăm azi în toată estenziunea și
care conține răspunsul dat contelui
de Schönborn, lovește cum nu se
poate mai bine cuiul în cap arătând
că tocmai meritele, ce și le-a câștigat
Apponyi pentru mișcarea internațio-
nală de pace, îl obligă și mai mult
de a fi și acasă credincios vederilor
ce le propagă în afară. Numai printr’o
sinceră executare a problemei de pace
pe toată linia se poate câștiga drep-
tul și autoritatea cuvenită unui amic
al păcii.

Morala riguroasă ce-o proclamă
în privința aceasta Björnson e nimi-
citoare pentru fariseii de tot soiul ai
șovinismului dominant din Ungaria și
nu putea să-și termine mai bine ener-
gicul și inimosul norvegian răspunsul
său decât proclamând, ca deviză a tu-
tutor adevăraților amici ai păcii din-
tre popoare, preceptele evangheliei: „Ce
ție nu-ți place, altuia nu face”.

Oprirea adunărilor populare slovace.
Ziarul socialist din Budapesta „Nepszava-
scrie”, că Slovaci în multe locuri voind să
se alătore și ei la mișcarea muncitorimei
în favorul votului universal, au fost oprți
de-a ținea adunări.

În comitatul Trencin autoritățile au
oprit 11 adunări populare slovace, pe niște
motive de nimic. Așa la Rozsahagy și în
mai multe alte comune. Și la Pojon au
simțit Slovaci iubirea ce o are statul ma-
ghiar pentru naționalități. Socialiștii dela
Pojon au anunțat o întrunire în interesul
votului universal. La aceasta demonstra-
ție s’au alăturat și Slovaci din comitat.
Au și alergat la adunare vre-o 8000 de
Slovaci de prin satele dimprejur. Au fost
reprezentate cam 120 comune. În momen-
tul din urmă însă adunarea fu oprită.

Procederea despotică a autorităților
față cu Slovaci o caracterizează, ceea-ce a
zis șeful poliției cătră unul din conducătorii
socialiști. Vom lua la cunoștință anunțarea
adunării d-voastră, însă numai pe lângă
totala eschidere a Slovacilor de pe la sate
și a vorbitorilor slovaci. A mai zis acest
polițaiu, că nu mai e de tolerat ca adu-
nările populare să fie anunțate prin ziare,
înainte de a se da voie pentru ținerea lor.

„Între astfel de împrejurări”, scrie
„Nepszava”, e natural că soții noștri de
principiu au renunțat la ținerea adunării.
Au declarat, că partidul social-democrat
nu voește să tolereze asuprirea nici unui
popor, și preferă mai bine a renunța la
adunarea poporală, decât ca să se învo-
iască la asuprirea limbei unui popor. Mi-
lan Hodza a mulțumit soților noștri de
principiu și a accentuat că poporul slo-
vac niciodată nu va uita, că în vremuri
critice partidul social-democrat a fost sin-
gurul, care a protestat în contra umilirei
limbei slovace.”

Conflictul cu Croații. S’apropie ziua în
care se va începe sesiunea de toamnă a dietei
ungare. Cu ce se va introduce aceasta se-
siune? De sigur că se va începe cu ob-
strucțiunea Croaților, la care se vor ală-
tura și deputații naționaliști cari vor stă-
ru pentru introducerea votului universal.
Așadar sau se va continua conflictul cu
Croații și va avea complicațiuni, s’au va
înceta cumva. Dar cum să înceteze?

În fața acestei întrebări trebuie să
remarcăm știrea ce o lățesc foile inspirate
dela guvern, că episcopul și deputatul
croat Drohobeczy a mers acuma la Bu-
dapesta spre a reîncepe tratările cu gu-
vernul, privitoare la aplanarea conflictului

ungaro-croat. E întrebare numai, dacă are
împuțnicirea de a trata ori nu? Droho-
beczy, credem, nu reprezintă nici acum
decât vederile aceluia a căror unealtă este
și a căror vederi sunt diametral opuse
curentului național actual din Croația.

**10 Octombrie și impiegații căilor fe-
rate de stat.** În fața mișcării social-demo-
crate pentru demonstrațiunea dela 10 Oc-
tomvrie în favorul votului universal, și
după ce s’au făcut încercări de a câștiga
și pe cei dela drumurile de fer pentru acea-
sta demonstrațiune, direcțiunea căilor fe-
rate de stat ungare a publicat un ordin
semnat de vicepreședintele, consilierul mi-
nisterial Marx.

Prin acest ordin se atrage atențiunea
impiegaților dela toate căile ferate de stat
ce urmări fatale ar avea pentru ei partici-
parea la demonstrația social-democrată.
Totodată se spune în ordin, că acei impie-
gați cari ar încerca să facă grevă sau re-
zistență pasivă, vor fi fără milă dați afară
din slujbă. În fine se spune că pentru ziua
de 10 Octombrie nu se va da nici unui
lucrător dela drumurile de fier concediu
sau repaus.

Pe temeiul noii pragmatice de ser-
viciu, ce a fost sancționată la 27 Septem-
vrie, toți impiegații și lucrătorii dela dru-
murile ferate sunt datori să depună jură-
mântul. Parte din ei au cerut să se amâne
acest jurământ până după 10 Octombrie
și în urmă aceasta s’a lătit faima că re-
zându-li se cererea, 300 lucrători din Bu-
dapesta ar fi declarat grevă. Era p’aci s’o
facă dar s’au abătut dela plan după ce in-
spectorul s’a învoit ca jurământul să nu-l
pună imediat ci la 1 Octombrie. Luni după
amiază au depus 150 muncitori dela dru-
mul de fier jurământul prescris, ceilalți
aveau să-l depună în decursul zilei de ieri.

Precum aflăm, eri au depus jurămân-
tul și impiegații dela căile ferate din Brașov.

Björnson cătră contele Fr. Schönborn.

Am făcut deja amintire de răspunsul ce
l’a adresat poetul norvegian Björnson în „N. fr.
Presse” de Duminecă contelui Frid. Schönborn,
care luase în apărare pe Apponyi, față cu invi-
nuirea cuprinsă în scrisoarea poetului cătră con-
gresul de pace din München. Ținând seamă de
importanța cea mare morală și politică a acestui
răspuns îl publicăm azi în tot cuprinsul său.
Eată-l:

Mull onorată Redacțiune!

Locuiesc în depărtare prea mare de-
cât ca să pot pași pe scena teatru’ui de
război în Budapesta sau Viena.

De aceea vine prea târziu o rectifi-
care a neînțelegerilor contelui Schönborn.
O recunosc și mă rog de indulgență.

A purta acasă în Ungaria război
contra poporului — și încă contra mai mul-
tor popoare — a te ridica totodată în se-
dintele internaționale de pace și a ținea
declamațiuni asupra păcii, este neadmissi-
bil, este „humbug”.

Pentru acest „humbug” contele Ap-
ponyi e cel mai mare reprezentant, de
aceea l’am numit cu numele când am voit
s’aduc cauza înaintea tribunalului Europei.

Nu înseamnă a apăra pe contele Ap-
ponyi prin afirmarea, că are merite pentru
mișcarea de pace internațională. Aceasta
întărește numai acuzarea; ea conduce, așa
întărită, în interiorul cel mai ascuns al
personalității sale. Dacă contele Schönborn
nu înțelege lucrul acesta, atunci nici că
mai folosește a discuta cu dânsul aceasta
afacere.

Tocmai printr’asta se accentuează și
declarațiunea nesângeroasă la actuala miș-
care de pace pompoasă. Aceasta mișcare
a avut odinioară o problemă; de va voi
s’o aibă și în viitor, trebuie să între în-
tr’un raport mai personal, mai responsabil

cu ceea ce se prezintă ca mai apropiat.
Numai așa poate amicul de azi al păcii
câștiga drept și autoritate în agitațiunea
sa pentru pacea lumii.

Despre aceasta am scris pe larg în
„Mürz” (fasc. 18) la ce mă provoc.

D-l conte Schönborn trage desfiin-
țarea uniunii norvege-svedeze în cearta
aceasta. Ea n’are ce căuta aici; căci dacă
un popor mai mic să despartă de unul
mai mare, dacă uniunea lui cu acesta s’a
dovedit păgubitoare, aceasta nu poate să
se țină niciodată de morala de război.

Alteceva ar fi, dacă ar fi existat di-
ferite forme pentru desființarea uniunii
și dacă poporul mai mic ar fi ales acea
formă, care ar putea duce la război.
Aceasta s’ar ținea de morala de război.
Eu, care eram de părerea aceasta, mi-am
ridicat glasul admoniator hotărât și la
timp, dar n’a fost luat în samă și a dus
numai la ură și persecuții.

Printr’asta eu am făcut tocmai ceea-
ce pretind acuma dela contele Apponyi și
dela toții amicii păcii.

Deviza noastră trebuie să fie: Ce ție
nu-ți place, altuia nu face.

Björnstjerne Björnson.

Conflictul greco-român. „Universul”
primește dela corespondentul său din Roma
următoarea telegramă: Svonindu-se aci
că este iminentă reluarea relațiilor diplo-
matice între România și Grecia, în urma
unei intervențiuni a Italiei, am întreat în
această privință pe un înalt personaj
italian. Acesta mi-a declarat că nu numai
că conflictul nu s’a aplanat, dar reluarea
relațiilor este foarte îndepărtată.

În congregația comitatului Arad, ți-
nută alaltăeri s’a primit în mijlocul unor
mari ovațiuni propunerea, ca în zilele de
Dumineci și sărbători cărciumele să fie în-
chise. La aceasta propunere a luat cuvân-
tul membrul congregației, deputatul V.
Goldiș, care salută această importantă pro-
punere și se roagă ca autoritățile să se
îngrijească ca hotărârea această să fie în
toate comunele respectată. Dorește înde-
osebi ca deja de Sâmbătă seara la orele 6
să se închidă cărciumele, și să se țină cont
și de sărbătorile bisericilor române. Vice-
șpanul promite că se va ținea cont de dorin-
ța d-lui Goldiș. În aceeași sedință se
fixează alegerea pentru congregație pe
ziua de 24 Oct., iar alegerea funcționar-
ilor pe ziua de 9 Decembrie n.

Festivitățile jubilarie

ale reuniunii sodalilor români din Sibiu.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

— 1 Octombrie n. 1907.

Un scurt raport voesc să vă fac
despre aceste serbări jubilarie, serbări
care în viața noastră culturală națio-
nală românească au o mare însem-
nătate, căci în ele se reoglindează nu
numai puterea de viață și înflorirea
meseriașilor sibiieni, ci a tuturor me-
seriașilor români din această țeară.

Tot sufletul românesc, toți cei ce
au dragoste pentru neamul românesc
obidit, trebuie să vadă în aceste ser-
bări o serbare a neamului și o bucu-
rie nespună ne străbate inima, când
vedem ridicarea și întărirea clasei de
mijloc, care din pricina vremilor grele
și vitrege ne-a lipsit până acum.
Meseriașul român urgisit, prigonit și
de toți desprețuit, împiedecat de cei
străini de neamul nostru, ba chiar și
de ai lui, împiedecat în desvoltarea
lui, în înaintarea lui, îl vedem azi ri.

dicat prin vrednicia lui proprie la o înaltă treaptă de înflorire.

Nu exagerez când zic, că societatea sodalilor români sibieni e conducătoarea, stă în fruntea tuturor societăților române de acest fel. Ea a fost adusă la viață între împrejurări grele, de bărbați, cari totul s'au jertfit înaintărei, întăririi acestei societăți și prin aceasta au lucrat la înaintarea neamului nostru românesc. Conduasă azi de un bărbat, care cu trup și suflet trăiește pentru „meseriașul român” și care nu cunoaște greutatea pentru înaintarea și ridicarea lui, reuniunea meseriașilor sibieni a realizat progrese frumoase. Numele d-lui V. Tordășan, președintele actual al societății sodalilor, va fi înscris cu litere neperitoare în cartea, care va cuprinde dezvoltarea neamului nostru. De numele acestui bărbat să leagă întreg succesul acestor serbări înălțătoare de suflet.

Sîrul serbărilor s'a început Sâmbătă seara 28 Septembrie n. prin o *reprezentare teatrală*. S'a jucat piesa «Malișosul» de Kotzebue, cu o reușită peste așteptări din partea unor diletanți. Nu voi vorbi de piesa atât de potrivit aleasă și nici despre singuraticile persoane, cari atât de bine și-au jucat rolurile, ci insist mai mult pe lângă constatarea faptului, că mult se lucră din partea acestor meseriași pentru înaintarea și dezvoltarea lor. Dacă luăm în considerare că diletanții sunt meseriași, cari toate zilele săptămânii lucrează muncă grea și ostentivă și totuși găsesc timp și fără oboseală nisuesc și muncesc și pentru dezvoltarea spirituală a lor, cu atât mai mare laudă și recunoștință li se cuvine.

Duminea în 29 Sept. după terminarea serviciului divin, meseriași sibieni și cu reprezentanții celorlalte societăți de acest fel din patrie s'au prezentat în corpore la patronul reuniunii I. P. S. Sa mitropolitul Ioan Mețianu. În numele meseriașilor români a vorbit dl V. Tordășan. Cuvintele d-sale a răspuns I. P. S. Sa, care felicită reuniunea, căci aceasta e primă reuniune, care a realizat scopul ideal de-a veni în ajutorul meseriașilor. Foloasele acestei reuniuni sunt mari pentru neamul nostru, căci ea contribuie la înpopularea orașelor cu cetățeni români meseriași. Vorbesce despre meritele întemeietorului acestei reuniuni N. Cristea; și aduce laude actualului președinte și tuturor conducătorilor acestei reuniuni. Sunt mândru, zice I. P. S. Sa, că sunt patronul acestei reuniuni de mare însemnătate pentru noi români. Sfârșește dorind înflorirea și întărirea acestei reuniuni și implorând ajutorul Atotputernicului asupra muncii dezvoltate de reuniune în ogrul neamului nostru.

Pela oarele 10^{3/4}, în un lung și frumos convoi au mers la mormintele întemeietorului N. Cristea și al marelui fondator D. Andronic, pe al căror morminte reuniunea depune două cununi. E mic acest dar, dară totuși e mare, căci învoarește din inima caldă și plină de recunoștință a «meseriașului român», care a păstrat cu sfințenie și a dus la înflorire și dezvoltare moștenirea mică dar scumpă pentru neam, începutul mic al acestor mari bărbați. În scurte dar simțite cuvinte arată dl președinte V. Tordășan meritele acestor doi bărbați, cari azi își dorm sub gheața rece somnul cel vecinic. — Dormiți în pace suflete nobile, căci începutul vostru azi e mare și viitorul de înflorire și înaintare e asigurat, căci toți câți azi depun omagiul de recunoștință pe mormintele voastre, v'au înțeles dorința și știu aprecia munca și ostentivitatea voastră pentru neam. Inimi calde, cari vă păstrează pe veci amintirea, depun un mic dar pe altarul recunoștinței, prin inima lor grăește neamul, care pentru odihna și fericirea voastră să roagă Părintelul ceresc. Sămânța aruncată de voi a căzut și a prins rădăcini trainice în un pământ roditor, roadele muncii voastre sunt frumoase și grăese de un viitor strălucit!

La oarele 11^{1/4} a fost împunătoare întrunire în localul reuniunii, casă ridicată din contribuții și care vorbește de starea înfloritoare a acestei reuniuni. Sala destul de spațioasă și drăguță, pe pereții căreia pe lângă tablourile bărbaților mari ai neamului și ale bărbaților, cari au muncit și au contribuit la înaintarea reuniunii, am mai cetit și mici tablele cu maxime frumoase românești. Sala era ticsită de oaspeți și membrii ai reuniunii.

Sărbarea să începe prin un imn executat de corul reuniunii, condus de neobositul dirigent *Candid Popa*. După această frumoasă cântare de unire și înfrățire a urmat discursul președintelui, care face un scurt istoric al tuturor reuniunilor românești; arată cu deosebire roadele muncii din început și până la anul 1897, dezvoltată de această reuniune, când ajunse președinte și conducător d-l V. Tordășan. În cuvintele mișcătoare descrie greutatea începutului, principiul de lucrare al acestei reuniuni, descrie greutatea, cu cari au avut de-a lupta înaintașii până au putut realiza o parte din idealul lor. Nepăsători erau înaintașii față de această reuniune — dușmani și invidii au împiedecat-o dela înaintare — dar azi ea înflorește. Arată apoi progresele realizate de această reuniune în anii din urmă.

După acest frumos discurs vorbește d-l C. Baicu, președintele secției inderușiasilor din Orăștie, în numele reuniunii surori dorind prosperare acestei reuniuni, care azi își serbează jubileul de 40 ani. Dorește ca și pe mai departe aceeași dragoste, iubire și aceeași unire să-i călăuzească în spre un viitor strălucit. Urmează apoi discursul d-l vicepreședinte G. Poponea, pe care vi-l alătur spre publicare în întregime. (Îl vom publica în nrul popular al «G. Tr.» N. R.).

Sfârșind vorbirea sa d-l Poponea predă președintelui în numele reuniunii — ca semn al dragostei co membrii reuniunii păstrează pentru neobositul lor președinte — un orologi de părete foarte frumos. Adânc emoționat președintele Tordășan mulțumește în câteva cuvinte — membrilor pentru încredere și dragoste și-i roagă ca și pe mai departe să nu-l lipsească de sprijinul lor în munca pentru înaintarea lor.

După aceasta președintele predă un frumos inel și o frumoasă baghetă d-lui C. Popa conducătorul neobosit al corului reuniunii.

Festivitatea înălțătoare de suflet să termină prin un cântec bine executat de cor și prin împărțirea diplomelor de onoare. Diplome de onoare s'au dat măestrilor, acelor de sub mână cărora au eșit măestri și calfe (Dragos, Ban, Marcu, etc.) s'au dat acelor măestri, cari pe copii lor i-au aplicat la comerț și meserii (Ioșif Marcu, etc.); la foști membrii, cari sunt acum în alte centre unde lucrează la consolidarea meseriașilor (Barit din Cluj, Giontea din Orăștie, etc.), s'au mai dat diplome și damelor din cor, cari au arătat mult zel pentru reuniune asemenea și acelor dame, cari au dat mână de ajutor la împărțirea hainelor, la Crăciun, pentru săraci, lucru ce în fiecare an să face. Tot de-odată s'a pus baza unui fond menit a ridica monumente acelor bărbați, cari și-au câștigat merite pentru societatea meseriașilor.

După aceasta a urmat *banchetul*. La care d-l președinte vorbește pentru I. P. S. Sa. D-l Tatar din Sebes își exprimă regretul că inteligența română s'a abținut dela participarea la aceste festivități; vorbesc mai departe d-l Liuba, redactorul «Meseriașului» din Lugoj, vorbește pentru ziaristică ca factor important în viața noastră publică. Mai vorbesc d-nii Precup din Brașov, d-l Simion pentru reuniunile cari, au trimis reprezentanți la aceste serbări. D-l G. Poponea vorbește pentru d-l președinte etc., etc.

La acest banchet au sosit telegrame de felicitare dela societatea sodalilor români din Viena, Caransebes, Arad, etc.

Ca încheiere a serbărilor a urmat *concertul*. Și acesta ca toate celelalte părți ale serbărilor a reușit peste așteptări. Un program bine ales și executat perfect. Nu exagerez, căci trebuie să nu uităm că cântăreții și soliștii sunt meseriași, cari nu dispun de cunoștințe muzicale mari. Succesul acesta e o nouă dovadă a zelului neobosit al conducătorului și a dragostei membrilor conștii de chemarea lor.

De încheiere încă câteva constatări. Mult să lucrează din partea acestei reuniuni pentru cultivarea spirituală și cultivarea inimii membrilor ei. În fie-care lună se țin ședințe literare, să cetesc lucrări din diferitele ramuri ale meseriilor, lucrări literare, declamațiuni și cântări. Activitatea aceasta ne face să prevestim un viitor frumos meseriașilor români. Datorința publicului românesc este însă să sprijinească și încurajeze pe meseriași. Mai mult să dragoste și alipire să se arate din partea inteligenței noastre față de acei cari împreună cu economistul susțin clasa zisă inteligentă. Mai mult interes pentru acești oameni zeloși și muncitori! Să luăm îndemn dela Nemți. Cei mai luminați conducători ai lor stau alături la aceeași masă și să interesează de munca lor și de durerile lor. Ai noștri stau prea departe de meseriași. O vorbă spusă cu căldură, as-

cultarea durerilor lor, li ajută, întărește și încurajază în lupta lor grea.

Și acum un cuvânt către voi, harnicii meseriași! Prestațiunea și munca voastră arată înflorirea și întărirea voastră. Lucrați și urmați cu dragoste și cu căldură sfaturilor conducătorilor voștri demni! Lucrați și niziți-vă a ajunge la idealul vostru frumos, căci prin voi înaintea și neamul nostru, prin voi e asigurat viitorul neamului. Muncii muncă cinstită... vor fi oameni, cari vor ști aprea munca voastră. Muncind și mai departe ca și până acum, veți fi demni urmași ai celor ce v'au lăsat moștenirea scumpă, și va veți arăta recunoștința față de ei în cel mai strălucit mod — prin fapte și nu prin vorbe seci.

Înainte cu Dumnezeu!

Sydef.

Cronica din afară.

Proiect de reforme judiciare în Macedonia. Un ziar din Viena, a publicat schița unui proiect de reforme judiciare, cari au și fost propuse Porții și cari au sprijinul Italiei. Proiectul va trebui să asigure o justiție egală și imparțială, atât musulmanilor cât și creștinilor; în al doilea rând judecătorii vor trebui aduși la independență prin plățirea sigură și regulată a apunamentelor lor; în rândul al treilea, se vor institui inspectori creștini, cari să vegheze ca judecătorii musulmani, să nu se pronunțe în totdeauna în detrimentul creștinilor. Ziarele oficiale adaugă că în aceasta e mai mult un act de control și de regularizare decât o reformă ambițioasă, și că proiectul nu aduce nici o atingere prerogativelor Sultanului. Că reforma justiției în Macedonia e necesară, nici nu mai încapă îndoială, dar, constată un ziar francez, Sultanul va trebui să convoace o adunare a ambasadorilor, pentru a discuta proiectul de reforme și până ce ea să aibă loc, vremea trece și tribunalele extraordinare judecă mereu fără apel. Până una-alta, cel mai bun lucru ar fi ca ambasadorii Rusiei și Austro-Ungariei, să ceară suprimarea acestor tribunale.

Situația în Persia. Agenția «Reuter» zice că cu știrea și cu consimțământul Șahului 25 din cei mai considerați Sardari, Emiri și Nobili, s'au prezentat în parlament și au declarat că vor ține cu hotărâre la constituție și la parlament. Se crede că prin această declarație situația s'a îmbunătățit mult. Ședința a fost ridicată în mijlocul aplauzelor unanime și în strigăte de: Trăiască Șahul! Trăiască Parlamentul! Majdel Muelk a fost numit ministru al comerțului și Neyer El Mulek ministru al instrucțiunii publice.

Svonuri de dimisie lui Hilmi-Pașa. Cercurile turcești bine informate asigură că Hilmi-Pașa, inspectorul general, va demisiona, la expirarea mandatului său, pentru motive de sănătate și din cauza muncii prea oboseitoare. Se zice însă că demisionarea sa nu va fi primită sub nici un motiv, deoarece Hilmi-Pașa este socotit ca foarte greu de înlocuit. Chiar organele puterilor înțelese consideră aceasta. După organele turcești este vorba să i se dea un ajutor.

Un războiu japoano-american în perspectivă. Ziarul englez «Morning Post» anunță următoarele din Washington: Pentru prima dată, de când flota de războiu americană a căpătat ordinul de a naviga spre oceanul pacific, unul din principalele ziare americane asigură că scopul călătoriei flotei e războiul cu Japonia. Ziarul «Sun» spune într'un articol de fond: «Flota merge în oceanul Pacific în scopul unui războiu contra Japoniei și Japonia recunoaște faptul acesta și se pregătește în mod energic pentru această eventualitate. De îndată ce flota va ajunge în apele oceanului Pacific, războiul va fi inevitabil. E una din situațiunile cele mai grave în fața cărora s'a aflat vre-odată țara noastră. Marina și departamentul războiului indică că se recunoaște acum pe deplin gravitatea crizei existente».

STIRILE ZILEI.

— 19 Septembrie v.

Deputații naționaliști între alegători. Afară de dep. Dr. Iuliu Maniu au cutrierat cercurile electorale în zilele din urmă și deputații V. Goldiș, C. Brediceanu și A. Novacu. Dep. Coriolan Brediceanu a vizitat în zilele de 26, 27 și 28 Sept. unsprezece comune din cercul Oraviței, dând samă alegătorilor despre activitatea sa parlamentară și despre situația politică. Dep. Novacu a vizitat în 27 Sept. șapte comune, punând alegătorilor săi în vedere lupta cea mai energetică pentru dobândirea votului universal. Pretutindeni deputații

naționaliști au fost primiți cu mare însuflețire.

Distincțiune. Maj. Sa a conferit d-lui Wilhelm Paul, președintele camerei comerciale din Brașov, titlul de consilier regeșc.

Procesul membrilor corului român dela Caransebes. Pentru o cântare populară, cântată la jubileul d-lui protopop A. Ghidiu, mai mulți membri ai societății corale române din Caransebes a fost dați în judecată pe motivul, că au agitat contra patriei ungare și au preamărit România. Tribunalul din Caransebes i-a achitat. Tabla regească din Timișoara însă i-a condamnat la câte 2 săptămâni închisoare de stat și câte 20 cor. amendă. Condamnații sunt: 1. Aliontie, P. Hertila, Dumitru Dona, George Bona, Dumitru Baba.

Logodnă. Ziarul «Românul» din Cleveland aduce știrea că d-l Vasile E. Moldovan, directorul acestui ziar, s'a logodit cu d-șoara Elisabeta Doctor din Cleveland O. Felicitări!

Programul serbărilor de la Galați. — Programul oficial pentru serbarea și botezul monitoarelor și vedetelor este următorul: La orele 9 dimineața vor sosi suveranii, după care vor începe ceremonia religioasă. Va urma cetirea actului de botez și cuvântarea d-lui ministru de război. Apoi vor fi botezate pe rând monitoarele Brătianu, Kogălniceanu, Lahovary, Lascar Catargiu și cele opt vedete. Monitorul Brătianu, după botezare, va fi lăsat pe apă. După această ceremonie, suveranii și înalții demnitari ce vor fi prezenți se vor imbarca pe monitorul Lascar Catargiu, cu care vor pleca la orele 11 în direcția Brăilei. La Brăila vasul se va opri și d-l ministru de război va debarca împreună cu mai mulți ofițeri, de unde vor lua trenul pentru a merge la Cernavoda. Regele își va continua drumul cu monitorul până la Cernavoda. Pe bord se va servi dejunul ora 1. La Cernavoda regele va debarca și va lua trenul pentru Constanța.

Goană contra unui redactor. Foaia «Karanschescher Zeitung» din Caransebes critică fără cruțare faptele mării sale Burdia, prietinelui lui Kossuth, Wekerle și Apponyi. Burdia ca să scape de adversarul incomod a intervenit la proprietarul tipografiei ca să nu mai tipărească foaia. Astfel foia și-a sistat apariția, căci n'a voit să se aștearnă la picioarele mării sale Burdia. Dar goana nu s'a stărsit aci. Căpitanul poliției din Caransebes — se zice că tot la intervenția lui Burdia — a isgonit pe redactorul Victor Bresnitz din Caransebes pe motiv că foaia sistându-se apariția redactorul n'are ocupație. Redactorul a dat apel contra ciudatei hotărâri. De prezent d-l Bresnitz — după cum spune «Drap.» — e la Lugoj ca să se înțeleagă cu o firmă în privința tipăririi foii.

Din Viena vine știrea despre moartea faimosului președinte de odinioară al Bucovinei bar. Bourignon, care devenise celebru prin expulsarea ziaristilor ardeleni din Bucovina și prin confiscările ziarului bucovinean «Patria».

O dramă politică în Belgrad. Din Belgrad se anunță că zilele trecute doi adversari ai ucigașilor regelui Alexandru, Milan și Maxim Novakovici, fiind închiși la prefectura poliției, au pus mâna pe două puști, trei revolvere și cartușe, și au început să tragă pe fereastră asupra trecătorilor. Apoi cu ultimele două cartușe s'au sinucis. S'ar fi dovedit acum că ei nu s'au sinucis ci au fost omorâți.

Milan Novakovici, director al ziarului anti-regicid «Otacibina», fost căpitan de stat-major, era acuzat că ar fi sustras obiecte din tipografia sa, după ce aceasta fusese închisă de poliție. Cealaltă victimă, Maxim Novakovici, fost ofițer de jandarmie, fusese concediat pentru că aprinsese o candela pe mormântul regelui Alexandru. De atunci el fu mereu persecutat de conștii, cari făcără să fie închis ba la închisoare ba într'o casă de nebuni, iar acum în urmă fusese arestat sub acuzațiunea de a fi amenințat pe o femeie.

La Belgrad domnește o mare fierbere. Toată lumea e convinsă că cei doi arestați au căzut într'o cursă întinsă de poliție, care a vrut să se scape de doi periculoși agitatori. Diferite indicii vorbesc în favoarea acestei versiuni. Din autopsia victimelor a rezultat că ambii Novakovici au fost împușcați de jandarmi. Toate ziaarele condamna categoric pe ministrul de interne și pe prefectul de poliție. Luni seara un grup de studenți și de tineri au demonstrat pe dinaintea locuinței primului ministru Pasici și a conșturatului Gencic, scoțând strigăte de «Jos conșturatii! Jos cu regimul sângeros!» Demonstrații s'au dus apoi la palatul regal, încercând să

rupă cordonul de jandarmi, ceea-ce le reuși în parte. Toate trupele garnizoanei au fost consemnate; cavaleria a patrat toată noaptea prin oraș. Liniștea a fost în fine restabilită.

La America. Săptămâna trecută au sosit la New-York 1945 emigranți din Ungaria dintre cari 365 Maghiari, 966 Slovaci, 212 Germani, 294 Croați și 108 Români.

Pentru muzeul etnografic. — Cetim în »Apărarea Națională« din Cernăuți: »Săptămâna trecută școala profesională pentru prelucrarea lemnului din Câmpulung a fost vizitată de către fostul ministru Ioan Poni și de actualul ministru de interne Ioan Brătianu, cu soția sa. Acești domni s'au interesat mult de vechiul mobilă român, care se cultivă la această școală cu un succes strălucit, aducând aceluși elogiile cele mai frumoase. Ministrul Brătianu a comandat mai multe mobile la absolvenții acestei școli și mai ales copii de pe lucruri vechi pentru muzeul etnografic, care se va deschide în curând în București.

Foc. În Basna de jos au ars 84 case, 55 șuri și 1000 cară de fân. — În Câmpulung (Maramureș) au ars 95 case și 50 șuri. Paguba e de 300,000 cor.

Recăsătoria lui Leopold Wölfling. Știrea că Leopold Wölfling vrea să contracteze o nouă căsătorie se confirmă. Wölfling a făcut cunoștința d-soarei Maria Ritter, pe când era încă soțul Wilhelminei Adamovici. Leopold Wölfling s'a folosit de faptul că Wilhelmina lipsea des de acasă pentru a intra în legătură cu familia Ritter, a cărei cunoștință a făcut-o în timpul unei călătorii. În cele din urmă Wölfling a hotărât să divorțeze. El a declarat adeseori că această căsătorie, pentru care a sacrificat totul nu i-a adus fericirea dorită. Căsătoria lui Wölfling cu d-soara Ritter va avea loc în a doua jumătate a lunii Octomvrie în Elveția. O știre mai nouă anunță că Leopold Wölfling a trimis ziarului »Dail Mail« următoarea telegramă: »M'am logodit cu d-soara Maria Ritter. Căsătoria va avea loc în curând în Elveția. — Wölfling.«

Pentru emigranți. Ministrul Andrássy a adresat o circulară către municipii, prin care invită autoritățile municipale să atragă atenția tuturor cari voesc să emigreze în statele sudice ale Americii, că pământul în statele sudice e rău, neroditor și mulți coloni, cari au cumpărat acolo pământ, au fost nevoiți să-l vândă pe urmă și să-și caute norocul în altă parte. Mai ales în statul Maryland nimeni să nu emigreze.

Căsătoria contesei Montignoso. Din cercurile diplomatice berlineze se anunță că guvernul italian a răspuns guvernului imperial german, cumcă predarea principesei Monica se poate face numai cu autorizarea tribunalelor italiene. Acestea însă nu vor permite cu nici un preț ca agenții secreți din Saxonia să întrebuițeze forța pe pământul Italiei.

Scumpetea în București. Un comitet de inițiativă, ales din mai mulți cetățeni de la periferia Bucureștilor a decis, scrie »Adev.«, ținerrea unei serii de mai multe întruniri de protestare împotriva scumpirii chiriilor și a traiului în acest oraș. Toate alimentele de prima consumațiune s'au scumpit enorm, iar diferitele magazine au ridicat prețurile lor cu 10 și 15 le sută, afișând chiar această sporire de preț.

Furturi țigănești. La bălciul din Călărași au fost arestate trei caramangoaice, țigănci pungășoaice, din comunele Ceacu și Poiana cari voiseră să fure. Caramangoaicele sunt niște hoțe cari operează cu multă dibăcie. Ele sunt îmbrăcate cu 3, 4 rânduri de rochii cu buzunarul în față și poartă 3, 4 basmale pe cap, rochii și basmale toate de diferite culori, iar de deșubt are legat fiecare câte un sac mare. Ele operează astfel: se duc d. e. la o prăvălie și se fac că târguesc; negustorul le arată marfa. În acel timp ele, convinse că n'au fost văzute, șterpelesc diferite mărfuri de pe tarabă, le bagă în buzunarul rochiei și de acolo marfa furată cade în sac; după aceea se retrag. Negustorul observând marfa furată, se duce de reclamă poliției. Poliția întreabă atunci, neapărat pe cine bănuiește și negustorul, bănuind pe acele femei, descrie poliției cum erau îmbrăcate, însă poliția poate să le caute mult și bine, căci după îmbrăcăminte nu le mai găsea, nemi putând fi recunoscute de oarece pungășoaicele, imediat ce au furat, știind că au să fie căutate, au lepădat rochia și basmaua ce purtau când comiseră furtul și rămân îmbrăcate cu o altă rochie și legate la cap cu o altă basma.

La Librăria seminarială din Blaj (Balázsfalva) se află de vânzare toate tipări-turile de evidență pentru școlile noastre populare conform §-lui 33, art. de lege XXVII—1907, și anume: coale de primire à 6 fl., coale de clasificări și absenții à 8 fl., coale de materie à 4 fl., coale de visitațiune à 4 fl. Toate protocoalele de lipsă pe 1 an, legate (cel de visitațiune nelegat) pentru școală cu 40—80 băieți costă fco. 750 cor., 80—160 băieți costă fco. 840 cor., 160—200 băieți costă fco. 980 cor., 200—250 băieți costă fco. 1220 coroane.

Herveismul și socialiștii germani.

Când în congresul socialist internațional dela Stuttgart, Hervé a pus chestia antimilitarismului și a întrebat pe Bebel, dacă ar proclama revoluția, în cazul când războiul ar izbucni, șeful socialiștilor germani a ridicat din umeri cu dispreț și n'a dat nici un răspuns.

— *Te somez să răspunzi*, — a întrebat din nou Hervé, — *căci pentru cine lucrăm noi aici?*

— *Pentru regele Prusiei!* a exclamat atunci cu spirit Vandervelde, șeful socialiștilor belgieni.

Hervé a rămas foarte încurcat de efectul colosal al acestei brutale intreruperi și n'a putut să-și continue mai departe discursul. Bebel, Volmar, Sudekum și alți fruntași ai social-democrației germane au luat apoi pe rând cuvântul și au executat teoriile antipatriotice ale lui Hervé.

Volmar n'a putut chiar să-și reție indignarea și a întrebat pe Guesde, făcând aluzie la Hervé:

— *Ce șarlatan ne-ați adus aici?*

Totuși acțiunea »șarlatanului« n'a putut fi definitiv înlăturată și asupra chestiunii antimilitarismului, Congresul internațional a votat o moțiune, prin care mijloacele de a combate războiul sunt lăsate la aprecierea socialiștilor din fiecare țară. Congresul a evitat astfel de a se pronunța asupra antipatriotismului, deși în cursul dezbaterilor, se dovedise cu prisosință, că majoritatea membrilor săi germani sunt patrioți.

Congresul național al socialiștilor germani, care s'a ținut acum de curând la Essen, este epilogul atât al Congresului internațional dela Stuttgart, cât și al Congresului național al socialiștilor francezi ținut mai înainte la Nancy.

La hotărârea de a se proclama revoluția, în cazul izbucnirii războiului, votată în acest din urmă oraș și la moțiunea vagă, adoptată în Congresul dela Stuttgart, a răspuns cu prisosință Congresul dela Essen.

Socialiștii germani s'au dovedit patrioți, în timp ce șeful lor Bebel a făcut, în aplauzele frenetice ale tuturor celor prezenți, teoria pangermanismului.

El a declarat, între altele: »Avem nevoie de țara, în care ne-am născut, de pământul, pe care trăim, și de limba, pe care o vorbim, spre a face din patria noastră, țara cea mai frumoasă, care să nu aibă seamă pe lumea.»

Drept răspuns, la observațiunile lui Hervé și ale așa numiților »sans patrie«, Bebel reclamă pentru Germania un rol eroic, supremația și admirația universală.

Deutschland über alles! iată răspunsul șefului socialiștilor germani, la propunerile socialiștilor francezi.

Congresul dela Essen a votat apoi o moțiune aprobând declarațiunile deputatului socialist Noske, care a declarat în Reichstag, că, în caz de război, socialiștii germani vor lua pușca în mână, pentru apărarea patriei. (Ref.)

Activitatea societății de cultură macedo-română.

Această societate cu sediul în București, a desfășurat în ultimul timp o activitate din cele mai rodnice, în diferite direcții, toate având ca țintă supremă dezvoltarea elementului românesc din Turcia prin școală și biserică națională.

În străduința ei de a-și crea mijloace, cu care să contribuie în mod real la opera culturală de acolo, pentru care statul român face destule sacrificii, are negreșit nevoie de ajutorul material al celor care simt cu adevărat românesc și nu se mărginesc numai la vorbe, râvnind să dovedească prin fapte patriotismul de care sunt însuflețiți. Și cu atât mai mult societatea trebuie să aibă sprijinul inițiativei private, cu cât ea nu face altceva decât să secondeze statul în acțiunea sa culturală.

Dovadă că această instituțiune își înțelege bine rolul și lucrează potrivit scopului, pentru care a fost creată, sunt de-

cisiunile ce le ia consiliul ei de administrație, ori de câte ori se întrunește. Așa în ședința acestui consiliu, ținută Duminecă, 16 Septemvrie, s'a hotărât între alte diferite chestiuni culturale, să se clădească cu banii societății un local de școală în comuna Poroi, vilaetul Sa'onic. Se știe că Românii din această comună și-au plătit cu destul sângeră dragostea pentru limba strămoșească. Pe pământul dar, unde au căzut victime și a curs atâta sânge românesc, se va ridica ca un simbol al cultului național, școala proiectată de societatea de cultură macedo-română.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 2 Oct. În decursul tratărilor miniștrilor austriaci și ungari în chestia pactului s'au ivit nouă greutăți. E posibil ca tratările să se intrerupă din nou.

Budapesta, 2 Oct. Impiegații căilor ferate ungare din întreaga țeară au depus jurământul prescris de noua pragmatică de serviciu.

Viena, 2 Octomvrie. Reprezentanții reuniunii societăților de lucrători de cale ferată au hotărât eri într-o conferință rezistența pasivă, care a și început la gara de Nordwest și la gara statului. 500 de lucrători au mai apărut azi în ateliere, fără a lucra însă.

Praga, 2 Octomvrie. La Iosephstadt a avut loc aseară o puternică explozie de acetilenă. Hotelierul observând că lămpile ard rău, intră în camera de acetilenă cu o lumânare. O puternică explozie se produse atunci, zidurile fură prăbușite, sute de ferestre sfărâmate iar hotelierul și un negustor de cai ucși.

Drezda, 2 Octomvrie. În sensul hotărârei ultimului consiliu de miniștrii, d-na Toselli va fi silită pe cale judiciară să predea pe principesa Monica. Cercurile curții declară că grija fostei contese de Montignoso, că i-se va răpi copila cu forța, e zădarnică. Curtea nu se va folosi decât de mijloace legale.

Constantinopol, 2 Octomvrie. Din Sofia se comunică, că Boris Sarafoff s'a pus în capul mișcării bandelor din Macedonia. S'a hotărât constituirea a 50 noi bande bulgare în Macedonia. Aceste bande vor opera în diverse locuri pentru a pune în încurcătură guvernul turc, care nu dispune de armată suficientă. Se pare că 25 bande au și fost organizate și au sosit la destinația hotărâtă. Bandele sunt perfect înarmate și nu așteaptă decât semnalul pentru a-și începe acțiunea.

Berlin, 2 Octomvrie. Ascensiunea cu balonul făcută eri la Friedrichshafen de către baronul Zeppelin a dat rezultate excelente. Ținându-se seamă de durata ascensiunii și înălțimea ce a putut-o atinge balonul în orice moment, impresia generală între persoanele competente, cari au fost de față, este că această ascensiune constituie o victorie decisivă.

Drezda, 2 Octomvrie. După cum anunță zările de aci e posibil ca regele Saxoniei să se căsătorească din nou. Cercurile bine informate afirmă că interese superioare de stat, vor face ca Vaticanul să dizolve complet prima căsătorie a regelui. E probabil că regele se va căsători cu o princesă rusă.

Sebastopol, 2 Octombrie. Mișcarea revoluționară de aci a fost înăbușită. Comitetul a fost arestat și predat tribunalului militar, 8 membrii ai comitetului au și fost executați. Portul e înconjurat de armată. Autoritățile au găsit în multe locuințe bombe și arme. Intenția răsculaților era să atace filială băncei imperiale și palatul comandantului. Trei revo-

luționari deghizați ca ofițeri au fost arestați.

New-York, 2 Octombrie. Într'un teatru de aci a avut loc aseară o scenă furtunoasă. Pe scenă a apărut cântăreața engleză Laura Reti, cântând în aplauzele unguirilor cari se aflau în sală, imnul lui Franz Kossuth. Consulul general englez baronul Hönig, voind să plece în timpul acesta, unguirii făcură zgomot și-l opriră pentru a-l chema la răspundere. Zgomotul n'a încetat decât la amenințarea directorului că va intrerupe spectacolul.

Diverse.

Umbrela lui Grieg. Ori de câte ori moare câte un om celebru, lumea se ocupă să descopere micile particularități ale traiului său. Compositorul Grieg, care a murit, nu putea să facă excepție dela regulă și portretul postum și definitiv care ni se dă despre dânsul, îl reprezintă având vecinic o umbrelă cenușie, de familie, care îi ajungea până la piept și care mereu se deschidea. Se pare că pentru toți cei cari l'au cunoscut, amintirea despre Grieg e nedespărțită de această umbrelă. Poate că eminentul compositor a lui »Peer Gynt« nu s'ar fi simțit puțin măgulit, dacă ar fi prevăzut că mai târziu, la Bergen, orașul său natal, când se va vorbi de dânsul, oamenii vor spune:

— Grieg? Ziceți Grieg? Nu-i asta un omuleț, care era văzut întotdeauna cu o umbrelă cenușie, care îi ajungea până la mijlocul corpului?

Cam multe de odată. În Harrington, un oraș englezesc, atârână într'una din străzi o firmă de bărbier cu următoarea inscripție: Jacob Tarraut, uvrier, dulgher, bărbier, zidar, acoperitor de coperișe, reparaază tot felul de mobile și mașini. Are și un atelier de lăcătușerie pentru toate calitățile de ferărie, acasă clopote, omoară porci, viței și oi; tunde câni, scoate dinți; frisează părul, curăță fântâni; reparaază acoperișuri de paie; se ocupă cu grădinaritul și merge dacă tocmăi dispune de timp și ca colportor în afaceri.

Bibliografie.

În institutul grafic »Minerva« a apărut »Popasuri vânătoarești« de Ion Barseanu pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu Brașov.

Nestor Urechidă: »In Bucegi« (Narațiune) Format octav mare pagini 285 prețul 1 cor. 50 plus 20 porto.

Ludovic Dauș: »Doamna Oltea« (Mama lui Ștefan cel mare) poem dramatic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentația de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Ștefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: »Rușii și Românii« o prefată de N. Iorga. Prețul cor. 1.50.

N. Iorga: »Negotul și meșteșugurile în trecutul românesc«. Prețul cor. 2.50.

»Doamne ajută-ne«. Schițe din popor de Romulus Cioflec, à 2 coroane plus 10 bani porto. A se procura prin librăria A. Mureșianu.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

»Călăuza stațiilor balneare« de Aurel Scurtu. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branisoe.

Să capetă pretutindeni

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Carne de berbec

Klgr. 40 cruceri

se află de vânzare în măcelăria D-lui **VASILE OLTEAN**, Braşov, Târgul Cailor Nr. 13.

Un farmacist, (apotecar) care cunoaşte bine limba română, să primeşte sub condiţiuni favorabile îndată în farmacia (apoteca) D-nei **AURELIA CUTEANU** în Zărneşti. Informaţii mai detaliate să pot lua dela D-sa.

La tipografia şi librăria **A. Mureşianu** se află de vânzare următoarele: **Cărţi literare** apărute din ediţia „Minerva, Bucuresci.

- N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istorică pentru tinerime, localisată după nemţesce. 193 pag. Preţul cor. 1.50
- Vasilie Pop, „Domniţa Viorica” roman. Preţul 2 cor. (plus porto ban) 20
- M. Salodeanu. „Floarea Oflită”, roman. Preţul 2 cor. (plus porto ban) 20
- Stefan Iosif, „Credinţe.” Poesii à cor. 1.5
- Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii”, schiţe din viaţa boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanu. „Povestiri din copilărie”. Preţul à . . . cor. 1.50
- M. Eminescu. Poesii postume”, ediţie nouă, 263 pag. cu note. Preţul c. 1.50

Profesoară

având praxă îndelungată în streinătate, dă lecţiuni în limba franceză, română şi germană. Asemenea şi oare de conversaţiune pentru cei care posed deja cunoştinţe în amintitele limbi. Instrucţie în Pian pentru începători.

Anunţări se primesc şi informaţii se pot lua în **Strada neagră Nr. 54**, (în curte îndărăpt.)

Vânzare de locuri pentru edificare.

In Noua, în locul cel mai frumos, pe lângă care se află înprejur pădurea de brad, Tranvaiul, stupinii lui Schobeln şi ville de vară, să vinde din partea proprietarului **O. Leitinger** cu intervenirea unui notar public la faţa locului din mână liberă pe calea licitaţiunii:

Duminecă la 10 oare înaintea amiazii în 6 Octombrie 1907 pe baza unui plan de parcelare 38 locuri pentru edificare.

Mărimea locului cel mai mic este: 1232 metri □. şi al celui mai mare este: 3659 metri □.

Planul de parcelare şi condiţiunile licitaţiunii să pot vedea la oarele oficiale în cancelaria lui **Dr. Carol Lurtz**, notar public regesc.

- N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala” Conţine 305 pag. Preţul cor., 1.50
- Ion Manolache-Holda. Fete, portrete schiţe şi nuvele, ediţie I. 316 pag. Preţul Lei 1.50

Primul atelier românesc de spălat şi călcat în Braşov.

— AVIZ! —

Subscrisa am onoare a aduce la cunoştinţa On. public din loc şi streinătate, că în atelierul meu de **spălat şi călcat**,

se spală tot felul de haine de vară

pentru Dame, Bărbaţi şi Copii cât de fine, precum şi rufărie, gulere, manjete şi altele, asemenea şi trusouri pentru mirese cu **Preţuri foarte ieftine.**

Rog deci pe On. public a mă cerceta cât mai mult, spre a se convinge de acurateţă şi preţurile reduse, ce le fac.

Cu distinsă stimă

Văduva Maria Cacâz,

Strada Măcelarilor Nr. 3.

AVIS IMPORTANT!

Aduc la cunoştinţa On. Dame din loc şi din împrejurimea Braşovului, că m'am reîntors din voiaju de toamnă din streinătate şi

am adus un mare asortiment de

• PĂLĂRII •

de Dame, Domnişoare şi de Copii, pentru sezonul de toamnă şi eamnă.

Asortiment bogat de Modele din VIENA şi PARIS se găsesce tot-deauna în magazinul meu. **Pălării vechi** prelucrez după moda cea mai nouă şi cu preţuri foarte moderate.

Asemenea se primesc în salonul meu orice comandă precum: **ROCHII, BLUZE, COSTUME de DAME** şi de **COPII** de cusut precum **Rochii şi pălării de doliu** se efectuează în 24 de oare cu preţuri foarte reduse.

Rog Onoratele Dame a-mi da tot sprijinul Dumniilor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,

[3002,6-10.]

Strada Porţii Nr. 16. Etajul I.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaş

modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaş re-nemite în toată lumea, pentru fabricarea de apă gazoasă, cârciumarilor, şi alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic prep rat artificial şi puţin spornic.

Serviciu demn de încredere şi conserţios!

Apă minerală şi apă vindecătoare

în sticle de 1/4 şi 1/2 litre.

Cu succes miraculos la suferinţe de inimă, rinichi şi băsică.

Apă de masă de rangul întâiu!

Informaţii se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versandt in Buziaşfördö.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIÁSFÜRDÖ.** — Inter. Telef. 18.

Cruce séu stea după electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă şi inviorează

Deosebită atenţiune e a acest aparat vindecă boa-

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanţie.

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă şi foloseşte contra: durerilor de cap şi dinţi, migrene, neuralgie, impedecarea circulaţiunii sângelui, anemie, ameteali, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, anđul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoasă la mâni şi la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influenţa, insomnie, epilepsia, circulaţia neregulată a sângelui şi multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă pria electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părţile lumii, cari preţuesc cu mulţămire invenţiunea mea şi ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atenţiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”, de ore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât şi în Austro-Ungaria a fost oficios oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat şi cercetat. Deja leffinătatea crucii mele electro-magnetiche o recomandă îndosebii

Preţul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii şi femeii de constituţie foarte slabă.

Expediţie din centru şi locul de vânzare pentru ţeră şi streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colţul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduţ cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziţiune de a pute esecuta ori-ce comande cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ŞI COLORI

CĂRŢI DE SCIINŢĂ, LITERATURĂ ŞI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNŢĂ DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORI.

ANUNŢURI.

REGISTRE şi IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.

BILANTURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI şi RESTAURANTE.

PREŢURI-CURENTE ŞI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în etajul, îndărăpt în curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia **A. MUREŞIANU**, Braşov.